

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

7 octombrie

2011

Anul X

nr. 37 (392)

8 pagini – 3 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Experții internaționali pledează pentru elaborarea unei strategii complexe de soluționare a problemei transnistrene

pag. 3

Miniștrii Apărării din Sud-Estul Europei au discutat probleme de securitate

pag. 4

Reflecții conceptuale asupra vânzării bunului altuia în sistemul Codului civil al Republicii Moldova

pag. 5

„Republica Moldova, model pentru alte state” – declarația finală adoptată la Summit-ul Parteneriatului Estic

„Republica Moldova a avansat semnificativ în negocierile privind liberalizarea regimului de vize. Republica Moldova și Ucraina pot servi ca model în acest sens pentru alte state” – așa se menționează în declarația finală adoptată la Summit-ul Parteneriatului Estic de la Varșovia, Polonia, la care a participat și o delegație a Guvernului Republicii Moldova, condusă de premierul Vlad Filat.

Potrivit documentului, țara noastră poate demara negocierile pe marginea Acordului de Liber Schimb și Comprehensiv cu UE în termen de 3 luni, se arată într-un comuni-

cat al Serviciului de presă al Guvernului.

UE a salutat eforturile Republicii Moldovei, dar și a altor țări din Parteneriatul Estic, pe calea integrării

europene și își reconfirmă intenția de a acorda în continuare asistență macro-finanțiară țării noastre. De asemenea, Republica Moldova este încurajată să continue calea reformelor, pentru a avansa în relațiile cu UE.

„Este rezultatul muncii, care nu a fost una ușoară la capitolul implementării Planului de Acțiuni și obținerea regimului fără vize pentru cetățenii Republicii Moldova. Acea prevedere, „long term perspective”, deci perspectivă de lungă durată a dispărut. În declarația finală avem referință doar la necesitatea îndeplinirii criteriilor, ceea ce înseamnă că odată ce Republica Moldova va implementa Planul de Acțiuni, care a fost convenit cu Comisia Europeană, noi urmează să oferim acest regim liberalizat de vize pentru cetățenii noștri”, a declarat Vlad Filat într-un interviu.

Precizăm că liderii UE s-au reunit la 29 și 30 sep-

ANUNȚ

La data de **19 octombrie 2011**, începînd cu ora **17.00**, în Sala Mare a Palatului Republicii va avea loc festivitatea dedicată sărbătorii profesionale – **Ziua Juristului**.

Dintre invitații de onoare fac parte personalități din conducerea de vîrf a statului, precum și nume marcante din justiția națională.

tembrie la Varșovia la Summit-ul Parteneriatului Estic. Acest proiect a fost lansat de UE în mai, 2007, la Praga, la inițiativa Poloniei și Suediei și cuprinde cele 27 de țări membre ale Uniunii Europene și șase foste republici sovietice: Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina.

Polonia, care deține președinția UE, și-a anunțat dorința de a oferi țărilor incluse în acest program o perspectivă de aderare la UE și de eliminare, cu unele condiții, a vizelor de intrare în spațiul european.

Angela Merkel promite că Germania va sprijini în continuare reîntregirea Republicii Moldova

Cancelarul german, Angela Merkel, a salutat reluarea negocierilor oficiale în formatul 5+2 în vederea reglementării conflictului transnistrean și a menționat că Germania va susține în continuare R. Moldova în efortul de reîntregire a țării, într-o întrevvedere cu premierul Vlad Filat.

Prim-ministrul Vlad Filat a avut, recent, la Varșovia, o întâlnire cu cancelarul german, Angela Merkel, în cadrul Summit-ului Parteneriatului Estic, anunță Guvernul de la Chișinău.

Cancelarul german a apreciat rezultatele obținute de Republica Moldova pe calea integrării europene. Totodată, Angela Merkel a salutat reluarea negocierilor oficiale în format 5+2 privind reglementarea problemei transnistrene și a menționat că Germania va susține și în continuare Republica Moldova în efortul de reîntregire a țării.

„Acest sprijin este foarte important pentru noi. Pentru țara mea, Germania este un bun prieten și mizăm în continuare pe sprijinul dvs.”, a răspuns premierul Vlad Filat.

Negocierile politice oficiale în formatul 5+2 pentru

reglementarea conflictului transnistrean vor fi reluate, după o întrerupere de mai bine de cinci ani, aceasta s-a decis la 22 septembrie la Moscova, unde a avut loc o rundă de consultări în acest dosar.

Guvernul Republicii Moldova a salutat decizia și a menționat că aceasta reprezintă rezultatul logic al eforturilor depuse de către toți participanții la proces pe parcursul ultimilor doi ani. „În mod special, remarcăm acțiunile mediatorilor și observatorilor din partea Federației Ruse, Ucrainei, OSCE, UE și SUA, contactele din cadrul așa-numitei diplomații de fotbal, recenta conferință sub egida OSCE, precum și eforturile Guvernului german privind consolidarea măsurilor de încredere în procesul de reglementare a problemei transnistrene”, arată un comunicat al Guvernului de la Chișinău.

Negocierile în formatul 5+2 presupun participarea, în afara Chișinăului și Tiraspolului, ca părți implicate în conflict, a reprezentanților Rusiei, Ucrainei și OSCE, care au statut de negociatori, și ai SUA și UE, care sînt observatori.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****Premierul a dispus crearea Agenției pentru Diasporă**

Cancelaria de Stat va institui, la ordinul premierului Vlad Filat, Agenția pentru Diasporă – autoritate care va soluționa problemele cetățenilor moldoveni stabiliți peste hotare.

Potrivit unui comunicat de presă al Guvernului, Agenția pentru Diasporă va fi subordonată Executivului și va fi responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul migrației, precum și de asigurarea legăturii dintre statul Republica Moldova și cetățenii săi aflați peste hotarele țării. Cancelaria de Stat urmează să elaboreze cadrul normativ necesar creării agenției.

În dispoziția semnată de Vlad Filat se mai menționează că Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei va prezenta propuneri privind accelerarea încheierii acordurilor bilaterale de securitate socială cu principalele state de destinație pentru migranții din Republica Moldova ca: Italia, Spania, Franța, Marea Britanie, Irlanda, Germania etc.

Prim-ministrul a solicitat și Ministerului Educației să simplifice procedura de recunoaștere a diplomelor de absolvire eliberate de alte state, pentru toate treptele educaționale din Republica Moldova și să inițieze negocieri privind încheierea acordurilor bilaterale privind obținerea recunoașterii diplomelor de studii eliberate de instituțiile de învățământ din Republica Moldova.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va studia oportunitatea semnării și ratificării de către Republica Moldova a Convenției ONU privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și a familiilor acestora, și va lansa inițiative unilaterale de simplificare a regimului de vize cu țările importante pentru interesele Republicii Moldova.

Până la constituirea Agenției pentru Diasporă, controlul privind executarea dispoziției în cauză se pune pe seama Biroului Relații Interetnice.

Pașapoarte biometrice și la misiunile diplomatice

Veste bună pentru cetățenii moldoveni din străinătate, care vor putea depune de la 1 ianuarie 2012 actele pentru perfectarea pașapoartelor cu date biometrice la reprezentanțele diplomatice ale Republicii Moldova.

Acest lucru a devenit posibil după ce Guvernul a decis alocarea a peste 800 de mii de lei, din Fondul de rezervă, pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de dotarea misiunilor diplomatice și a oficiilor consulare ale RM cu echipament necesar.

Potrivit vicepremierului Iurie Leancă, ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, banii vor fi utilizați pentru elaborarea unui program web, în baza căruia vor putea fi colectate și transmise amprente și fotografiile către ÎS „Registru”, precum și pentru transportarea utilajului și pentru deplasarea specialiștilor în cele 29 de misiuni diplomatice și oficii consulare.

Menționăm că de la 1 ianuarie 2011, cetățenii RM sînt documentați exclusiv cu pașapoarte cu date biometrice.

În Moldova fiecare a patra persoană în etate trăiește sub limita sărăciei

În timp ce minimul de existență pentru pensionarii din Republica Moldova este de aproape 1200 de lei, pensia medie este de puțin peste 800 de lei. Datele Biroului Național de Statistică arată că cei mai mulți bani pensionarii îi cheltuiesc pentru alimente și servicii.

Astfel, pentru mîncare, un pensionar cheltuiește aproape 50 la sută din veniturile sale, iar pentru întreținerea locuinței - 20%. Restul banilor sînt cheltuiți pentru medicamente, îmbrăcăminte, încălțăminte și transport. Potrivit datelor statistice, pensionarii care trăiesc singuri, sînt într-o situație mai bună decît cei care locuiesc împreună cu rudele.

O explicație ar fi faptul că banii vîrstnicilor sînt o sursă de venit pentru toată familia. Pensionarii sînt una dintre cele mai vulnerabile categorii de populație.

Fiecare a patra persoană vîrstnică din țara noastră este sub pragul sărăciei.

Zeci de mii de mașini nu trec revizia tehnică iar proprietarii nu plătesc taxa de drum

Zeci de mii de mașini din Moldova nu trec, anual, revizia tehnică. Sînt constatările Curții de Conturi și ale Ministerului Transporturilor. Ca urmare, bugetul de stat ratează sute de mii de lei, iar securitatea din traficul rutier este pusă în pericol, spun reprezentanții Ministerului Transporturilor.

Evidența mașinilor înregistrate în Moldova este dusă de către Întreprinderea de Stat „Registru”, prin intermediul unui program automatizat. Viceministrul Transporturilor, Boris Gherasim, spune că problema s-ar rezolva într-un an, dacă sistemul automatizat de înregistrare a mașinilor ar fi transmis din gestiunea Ministerului Tehnologiei Informației în cea a Ministerului Transporturilor.

„Ministerul Tehnologiei Informației nu are interesul de a face ordine în acest registru. La 1 august, conform datelor, sînt înregistrate 694 de mii de unități de transport. Curtea de Conturi ne spune că, conform datelor primite, sînt mașini care trebuie taxate, în jur de 623 de mii de unități, dar de facto trec revizia tehnică 400 de mii de unități”, a explicat viceministrul.

Alexandru Tănase a fost ales, pe 4 octombrie, în funcția de președinte al Curții Constituționale, pe un termen de trei ani. Pentru el au votat cinci judecători din șase. Tănase îl va înlocui pe Dumitru Pulbere, care a fost demis la sfîrșitul lunii septembrie, pe motiv că ar fi făcut declarații politice.

La funcția de președinte al CC au fost înaintate două candidaturi: Alexandru Tănase și Valeria Șterbeț. Prima a fost propusă de judecăto-

Alexandru Tănase a fost ales președinte al Curții Constituționale

rul Victor Pușcaș, iar cea de-a doua, de către fostul președinte al Curții. Cinci magistrați și-au dat votul pentru Alexandru Tănase.

„E foarte important că s-a încheiat acest proces destul de delicat și complicat, prin care a fost nevoită să treacă Curtea Constituțională și sper că vom face tot posibilul ca pe viitor, să fie liniște în interiorul Curții. Ne concentrăm mai mult pe activitatea jurisdicțională”, a declarat Alexandru Tănase.

Potrivit acestuia, orice instituție necesită schimbări periodice. În cazul CC, este vorba despre jurisdicția constituțională, de modul de întocmire a hotărîrilor, de procedură.

„Nu sîntem la început de cale. Sîntem în plin proces. Ne bucurăm de perfecționarea jurisprudenței Curții. De acum, Curtea are un nou președinte. Sincer, am mulțumit colegilor mei și domnului Pulbere pentru munca pe care a făcut-o, nu este o activitate simplă”, a accentuat noul președinte al CC.

„Sînt convins că vom munci pentru ca produsul Curții să fie unul calitativ, care ar rezolva probleme, ar soluționa situații, beneficiul căruia l-ar simți societatea”, a mai adăugat acesta.

Amintim că la 8 aprilie, Tănase a fost numit judecător la Curtea Constituțională pe un termen de 6 ani. Decizia a fost luată în cadrul ședinței

Guvernului. Acesta a înlocuit-o pe judecătoarea Alina Ianucenco, al cărei mandat a expirat în aprilie 2009. Anterior, Alexandru Tănase a ocupat funcția de ministru al Justiției.

Pe 28 septembrie, Dumitru Pulbere a fost demis din funcția de președinte al Curții Constituționale. Demersul de demitere a lui Pulbere a fost înaintat de judecătorul Victor Pușcaș. Asta după ce Pulbere a declarat că dacă șeful statului nu va fi ales pînă pe 28 septembrie, Parlamentul trebuie dizolvat, iar în țară s-ar putea crea situația de uzurpare a puterii în stat. Dumitru Pulbere a fost președinte al Curții din martie 2007 pînă în septembrie 2011.

Ministerul Justiției a expediat Guvernului un proiect de Lege privind activitatea specială de investigație

Ministerul Justiției a expediat recent, Guvernului, spre aprobare, un proiect de Lege privind activitatea specială de investigație. Elaborarea acestui document a fost determinată de hotărîrile prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că legislația Republicii Moldova în domeniul interceptării convorbirilor nu conține garanții împotriva unui eventual abuz din partea autorităților.

În consecință, Ministerul Justiției propune o modificare conceptuală a cadrului normativ existent. Astfel, proiectul prevede că toate măsurile ce implică o ingerință în drepturile și libertățile persoanei, cum ar fi cercetarea domiciliului și/sau, după caz, instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea audio, foto și video, supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice, interceptarea convorbirilor, monitorizarea conexiunilor comunicațiilor telegrafice și electronice, monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informația financiară, precum și achizițiile de control, să fie posibil de realizat, cu autorizarea judecătorului, doar în cadrul urmăririi penale. Toate aceste măsuri se regăsesc, de altfel, și în proiectul de modificare a Codului de procedură penală, care urmează a fi definitivat și remis Guvernului spre examinare.

Alte măsuri speciale de investigație pot fi efectuate și în afara urmăririi penale, însă doar cu autorizarea procurorului.

Pentru a preveni o interpretare extensivă, proiectul respectiv, prezentat Guvernului definește clar măsurile speciale de investigație, asigură independența ofițerilor de investigație și instituie, totodată, un mecanism de control a acestora din partea procurorilor.

Proiectul Legii privind activitatea specială de investigație a fost elaborat de un grup de lucru în care au intrat reprezentanți ai organelor de urmărire penală, Procuraturii, asociațiilor obștești și Ministerului Justiției. La începutul lunii septembrie, Ministerul Justiției a pus acest document la dispoziția tuturor instituțiilor avizate, cărora le-a solicitat propuneri, obiecții și comentarii, iar înainte de a-l expedia Guvernului, a prezentat varianta lui finală într-o ședință specială, la care au participat responsabili de la Ministerul Afacerilor Interne, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul Vamal și Departamentul Instituțiilor Penitenciare.

Menționăm în final că un proiect de Lege asemănător a fost elaborat, între timp, și la Ministerul Afacerilor Interne. Ministerul Justiției insistă însă, în varianta sa, asupra unor formulări care vin să garanteze respectarea integrală a drepturilor omului, în conformitate cu normele europene și jurisprudența Curții de la Strasbourg.

Ion Muruianu se întoarce la CSJ

Ion Muruianu a fost demis ilegal de la șefia Curții Supreme de Justiție (CSJ). Este opinia magistraților de la Curtea Constituțională (CC), care au examinat sesizarea deputaților PCRM, Sergiu Sîrbu și Artur Reșetnicov.

Autorii sesizării consideră că demiterea lui I. Muruianu a intrat în contradicție cu mai multe articole din Constituție. Potrivit lui Sîrbu, la momentul demiterii lui I. Muruianu de către Parlament, nu exista propunerea de demitere din partea CSM, așa cum

prevede legea.

Deputatul PCRM, Sergiu Sîrbu a precizat că Muruianu urmează să fie restabilit imediat în funcție. „Eu cu el nu am nici o legătură personală. Noi nu l-am apărut pe el, dar Constituția”, a adăugat Sîrbu.

Pe de altă parte, avocatul parlamentar, Sergiu Chirică, susține că Parlamentul a acționat în limita legii. „Hotărârea CC ne este clară. Urmează să obținem partea motivantă. Nu comentăm nimic. Poziția noastră a fost că Parlamentul a

acționat în conformitate cu legislația și Constituția Republicii Moldova”, a declarat Chirică.

Decizia CC a fost luată în lipsa lui Alexandru Tănase care a refuzat să examineze demiterea lui Muruianu. El susține că atunci cînd a fost ministru al Justiției a pornit o procedură disciplinară în privința lui Muruianu, iar participarea sa la examinarea sesizării ar pune la dubii obiectivitatea deciziei CC.

Ion Muruianu a fost demis la data de 5 iulie 2011.

ONG-iști: Legea-i bună, implementarea-i rea

Cadrul legal care prevede mecanismul de cooperare între societatea civilă și administrația locală și centrală este unul bun, dar există o problemă ce ține de implementarea acestuia. Concluzii în acest sens au formulat participanții „Conferinței Internaționale privind Finanțarea de Stat a Organizațiilor Societății Civile: Noi oportunități pentru dezvoltarea organizațiilor societății civile”.

Directorul Centrului Național de Asistență și Informare a Organizațiilor Neguvernamentale Contact, Sergiu Neicovcen, a declarat că Legea cu privire la trans-

parența decizională reprezintă o platformă foarte bună pentru comunicare și pentru cooperare între societatea civilă și autorități, însă există probleme la nivelul implementării legii.

„Există o problemă și trebuie de evaluat cum este implementată legea. Stabilim problemele, vedem care sînt lacunele și mergem mai departe deja cu niște perfecțiuni. Cred că este o soluție fezabilă și bună pentru ca să fie stabilit un parteneriat durabil între societatea civilă și autorități”, a menționat Sergiu Neicovcen.

O altă posibilitate de im-

bunătățire a interacțiunii dintre cele două sectoare poate fi creată prin elaborarea unui program comun de schimb de experiență cu deplasări de documentare în diferite țări. Aceste activități ar dezvolta capacitățile funcționarilor publici și reprezentanților societății civile de implementare a Legii cu privire la transparența decizională, cred participanții la conferință.

„Mai propunem identificarea unui mecanism eficient de promovare a parteneriatului cu colegii din regiunea transnistreană. Nici Consiliul Național de Participare, nici oricare altă structură

participativă nu includ membri din partea stîngă a Nistrului și această lacună trebuie depășită”, a spus Sergiu Neicovcen.

„Conferința Internațională privind Finanțarea de Stat a Organizațiilor Societății Civile: Noi oportunități pentru dezvoltarea organizațiilor societății civile în Republica Moldova” a fost organizată în cadrul Programului FHI 360 „Consolidarea Societății Civile în Moldova”, susținut de USAID. Evenimentul s-a desfășurat cu concursul experților de la Centrul European pentru Drept Neco-

Experții internaționali pledează pentru elaborarea unei strategii complexe de soluționare a problemei transnistrene

Conflictul transnistrean rămâne a fi una din principalele probleme în ascensiunea integrării Republicii Moldova în comunitatea internațională. Prin urmare, devine o necesitate de a acorda acestui subiect o atenție deosebită, astfel încât prin măsuri concrete să se obțină rezultatele scontate.

În acest sens, recent, în cadrul unei conferințe orga-

partenerilor externi. Este recomandabil ca Chișinăul să conștientizeze că este un subiect în aceste negocieri, și nu un obiect. De asemenea, Republica Moldova ar trebui să întreprindă mai multe eforturi pentru a apăra drepturile cetățenilor săi din regiune, care acum nu se simt în siguranță și recunosc imposibilitatea propriului stat de a-i proteja în caz de abuzuri

autoritățile autoprocimate este justificată de teama unor măsuri de retorsiune din partea separatiștilor față de autoritățile legitime și oamenii simpli.

În același timp, pentru a convinge cetățenii Republicii Moldova de pe malul stîng al Nistrului că nicidecum Chișinăul nu discriminează vorbitorii de limbă rusă – „sperietoare” vehiculată intens de regimul separatist – e necesar de a adopta regulamente de tip european pentru funcționarea acestei limbi pe teritoriul țării.

Acestea sînt principalele constatări ale analizei despre care a fost menționat anterior.

Studiul oferă actorilor de la Chișinău și Bruxelles un set de recomandări. Printre acestea se numără și elab-

borarea unui memorandum comun cu UE, care ar servi drept bază pentru cooperarea de mai departe în problema transnistreană. Chișinăului i se mai sugerează să repudieze Acordul din 1994 privind utilizarea aeroportului militar din Tiraspol de către

forțele armate ruse. Autorii sînt de părere că Uniunea Europeană ar trebui să convingă Federația Rusă să transforme operațiunea de menținere a păcii, dominată la acest moment de ea, în una internațională, care să fie o misiune nemilitară, sub mandatul OSCE. Uniunea Europeană este încurajată să fie cea care să inițieze activități pentru elaborarea unui astfel de mandat în cadrul OSCE.

Pentru a apropia cetățenii de pe cele două maluri ale Nistrului, Chișinăului i se recomandă să facă uz de mijloacele de comunicare disponibile, de la media tradițională la cele online. Pentru a stimula cooperarea economică, e nevoie de lansarea unor proiecte comune de infrastructură care să unească cele două maluri. O posibilitate ar fi subvenționarea sau acordarea creditelor pentru inițierea unor afaceri în comun.

Prin acest studiu autorii și-au propus să sensibilizeze comunitatea internațională cu privire la potențialul ne-

valorificat de soluționare a conflictului. Mai mult decît atît, experții speră să convingă astfel factorii de decizie și liderii de opinie că abandonarea diferendului în starea sa actuală, „înghețată”, poartă costuri semnificative, atît pentru cetățenii Republicii Moldova, indiferent de apartenența lor etnică, cît și pentru comunitatea internațională.

Raportul a fost elaborat de un grup de experți în managementul conflictelor din țările Uniunii Europene, Norvegia, Ucraina și Moldova. Pe parcursul unui an, autorii au efectuat vizite la Tiraspol și Chișinău, unde

au avut posibilitate să se documenteze în cadrul unor întâlniri oficiale, dar și neformale. Această cercetare este parte a proiectului „Consolidarea gândirii critice în vederea accelerării procesului de soluționare a conflictului în Moldova prin implicarea activă a actorilor internaționali”, care a fost implementat de IDIS „Viitorul” și Centrul de Studii Estice din Polonia, cu sprijinul financiar al Programului Est Est: Parteneriat Fără Frontiere al Fundației Soros-Moldova și al Fundației „Stefan Batory” din Polonia.

Cor. DREPTUL

Semnarea Acordului de Liber Schimb cu UE și „nuca tare” – Transnistria

Republica Moldova ar putea începe, alături de Georgia, discuțiile cu Uniunea Europeană pe marginea Acordului de Liber Schimb, pînă la sfîrșitul acestui an. Cel puțin așa se arată în declarația comună adoptată la 30 septembrie, în cadrul Summitului Parteneriatului Estic, organizat la Varșovia. În document sînt recunoscute progresele Moldovei în procesul de negocieri pe marginea Acordului de Asociere cu UE. „Ritmul reformelor va determina intensitatea cooperării partenerilor cu UE”, se spune în declarația comună.

În acest context, de menționat este faptul că semnarea Acordului de Liber Schimb cu Uniunea Europeană are o importanță majoră pentru Republica Moldova, atît din punct de vedere politic, cît și economic. Or, aceasta stimulează Guvernul de la Chișinău să facă reforme structurale. Totodată, încheierea negocierilor pentru Zona de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare cu UE va genera o creștere economică moderată, dar considerabilă. Însă, regiunea transnistreană va constitui „nuca tare” în negocierile pentru accederea la Zona de Liber Schimb. Acestea sînt principalele concluzii ale studiului „Pregătirea Republicii Moldova pentru o Zonă de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare cu Uniunea Europeană”, realizat de experți din Moldova și România și prezentat, recent, la Chișinău.

Potrivit autorilor studiului, printre avantajele care se conturează în urma semnării Acordului de Liber Schimb se numără accesul la o piață vastă pentru produsele moldove-

nești și atragerea unor noi investiții. Însă, anumite produse, cum ar fi produsele alimentare, băuturile alcoolice,Nealcoole, oțeturile, tutunul vor fi mai sensibile ca altele. Or, acestea sînt competitive la preț și calitate față de produsele autohtone. Acest dezavantaj va fi resimțit doar pe termen scurt.

În altă ordine de idei, experții atenționează că, în negocierile pentru accederea la Zona de Liber Schimb cu UE, regiunea transnistreană va constitui „nuca tare”. Mai ales în contextul în care contrabanda cu produse alimentare, alcool, țigări și alte produse reprezintă afaceri profitabile, într-un mediu nereglementat. Astfel, Republica Moldova ar trebui să studieze mai aprofundat experiența Ciprului.

Prezentă la eveniment, viceministra Afacerilor Externe și Integrării Europene, Natalia Gherman, a ținut să încurajeze implicarea societății civile în procesul de negocieri. „ONG-urile au acces la oamenii de afaceri, importatori și exportatori, și în acest mod, pot contribui la or-

ganizarea unor întâlniri între aceștia și personalul din administrație implicat direct în negocieri, pentru a putea avea coordonate cît mai clar doleanțele și așteptările acestora”, a subliniat Natalia Gherman.

La rîndul său, directorul general al Institutului European din România, Gabriela Drăgan, a accentuat că opțiunea europeană a Republicii Moldova trebuie să fie una durabilă și valabilă. „Astfel, politica de ve-

cinătate a UE, prin mijlocul căreia se dorește asigurarea unui cerc de prieteni în jurul granițelor Uniunii Europene este unul din instrumentele prin care R. Moldova se poate apropia din ce în ce mai mult de UE pînă la momentul negocierii acederii sale în Uniune”, a explicat Gabriela Drăgan. Ea a mai menționat că acest proiect vine să ofere expertiza „din teren” a României, contribuind astfel, la sprijinirea Guvernului de la Chișinău.

„La negocierea unei Zone de Liber Schimb Aprofundate și Cuprinzătoare cu UE nu trebuie neglijat și impactul regional – consecințele

asupra comerțului cu Ucraina, care va încheia și ea pînă la finele acestui an, negocierea unui Acord de Liber Schimb cu UE”, a atenționat viceministrul Finanțelor, Victor Barbăneagră.

În același context, expertul IDIS „Viitorul” Viorel Chivriga a remarcat că Uniunea Europeană reprezintă deja principalul partener comercial al Republicii Moldova. „Este îmbucurător faptul că autoritățile Republicii Moldova au început deja să implementeze, conform calendarului prestabilit, o bună parte din recomandările făcute de Comisia Europeană. În luna iulie, Ministerul Economiei raportase deja acțiunile întreprinse în primele două trimestre ale anului 2011”, a precizat acesta.

Experții economici recomandă elaborarea studiilor care să evalueze cum va fi afectată economia Republicii Moldova la nivel de produse, odată cu încheierea negocierilor de aderare la Zona de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare cu UE. Dat fiind faptul că România a transpus deja în legislația proprie acquis-ul UE și în special pe cel comercial, autorii studiului sugerează inițierea unui program de twinning bilateral. Deoarece acțiunile care urmează a fi realizate sînt extrem de costisitoare, iar Republica Moldova nu și le poate permite, este necesară coordonarea asistenței internațio-

nale și direcționarea acestora către toate domeniile cuprinse în Planul de Acțiuni.

În proiectul „Pregătirea Republicii Moldova pentru o Zonă de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare cu Uniunea Europeană”, se mai propune și instruirea a 30 de funcționari din administrația publică centrală din Republica Moldova pe acest subiect sensibil.

Pe segmentul negocierii unui Acord de Liber Schimb cu Uniunea Europeană, IDIS „Viitorul”, în formatul oferit de Convenția Națională pentru Integrarea Europeană a R. Moldova, a creat un grup de lucru, la care reprezentanții autorităților adoptă recomandări de politici în comun cu experții non-guvernamentali. Aceste propuneri au servit drept punct de reper pentru cele două rapoarte pregătite de către Ministerul Economiei în contextul inițierii negocierilor pe Acordul de Liber Schimb cu UE.

Menționăm că cercetarea „Pregătirea Republicii Moldova pentru o Zonă de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare cu Uniunea Europeană” a fost elaborată de experții IDIS „Viitorul”, Ion Tornea și Viorel Chivriga, precum și de experții Centrului Român de Politici Europene din București, Alexandra Toderiță și Ciprian Ciucu. Studiul a fost efectuat în cadrul unui proiect implementat de către Institutul European din România în parteneriat cu IDIS „Viitorul” și finanțat de German Marshall Fund al SUA prin inițiativa Black Sea Trust.

Lilia DUMINICA

Miniștrii Apărării din Sud-Estul Europei au discutat probleme de securitate

Ministrul Apărării al Republicii Moldova, Vitalie Marinuța, a participat, la începutul săptămânii curente, la reuniunea anuală a miniștrilor Apărării din Sud-Estul Europei (SEDM), desfășurată în orașul Antalya, Turcia. În cadrul întrunirii, reprezentanții statelor membre ale NATO și ale Parteneriatului pentru Pace au abordat subiecte privind provocările actuale de securitate la nivel mondial.

Potrivit șefului Direcției politice de apărare și planificarea apărării, Vladimir Ababii, miniștrii prezenți la eveniment

proliferarea armelor de distrugere în masă, securitatea frontierelor etc. Vladimir Ababii a precizat că pe agenda întâlnirii au mai figurat

au purtat discuții privind prevenirea imigrației ilegale, traficul ilicit de arme și droguri, lupta împotriva terorismului internațional,

subiecte referitoare la managementul deșeurilor radioactive și prevenirea poluării mediului, managementul crizelor și neutralizarea mi-

nelor antipersonal.

De asemenea, în cadrul reuniunii din Turcia, miniștrii Apărării au fost informați în legătură cu activitățile planificate pentru anul 2012 în cadrul SEDM și în cadrul Brigăzii Multinaționale de Pace din Sud-Estul Europei (SEEBRIG). În acest context, a fost menționată importanța dezvoltării SEEBRIG, inclusiv prin aderarea noilor membri, care vor spori capacitățile deja formate pentru a asigura pacea și securitatea în lume.

Totodată, în timpul vizitei în Antalya, ministrul Vitalie Marinuța a avut o întrevedere bilaterală cu Celeste Wallander, adjunctul secretarului de stat al SUA. Cei doi au discutat subiecte de interes comun cu referire la stadiul cooperării moldo-americane în domeniul militar. În acest context, ministrul moldovean al Apărării a trecut în revistă progresele obținute de Republica Moldova în domeniul reformei sectorului de securitate și apărare, dar a punctat și deficiențele existente în realizarea obiectivelor asumate.

La rândul său, Celeste Wallander a reiterat poziția Departamentului Apărării al SUA de a susține în continuare Guvernul moldovean în realizarea obiectivelor

asumate, în particular eforturile Ministerului Apărării privind dezvoltarea Armatei Naționale în conformitate cu planurile trasate de Republica Moldova.

De asemenea, Vitalie Marinuța a purtat discuții neoficiale cu miniștrii Apărării din Turcia, Ucraina, România, precum și cu alți omologi participanți la reuniunea din Antalya, care a întrunit reprezentanți din 16 state.

Menționăm că SEDM reprezintă o inițiativă regională constituită în 1996 și care are drept scop intensificarea procesului de cooperare politico-militară regională și consolidarea stabilității și securității în Europa de Sud-Est. Anual, la nivelul SEDM se desfășoară câte o reuniune a miniștrilor Apărării cu caracter decizional și câte o reuniune a șefilor de state majore generale, pentru consultări militare.

Republica Moldova a fost admisă la SEDM în anul 2003 și participă la reuniunile miniștrilor Apărării cu statut de observator. Următoarea reuniune a miniștrilor Apărării din Sud-Estul Europei va fi desfășurată în luna octombrie 2012, în orașul Sarajevo, Bosnia-Herțegovina.

Lilia DUMINICA

Cooperare moldo-franceză discutată la nivel înalt

Ministrul Afacerilor Interne, Alexei Roibu, a avut, recent, o întrevedere cu delegația Ministerului francez de Interne, condusă de atașatul pentru afaceri interne al Franței, Frederic Bayard. Principalul subiect de discuție a vizat dezvoltarea parteneriatului bilateral moldo-francez.

În cadrul întrevederii, Alexei Roibu a oferit înalților oaspeți detalii despre procesul de reformare a Ministerului Afacerilor Interne, care se desfășoară concomitent cu realizarea Programului Național privind implementarea Planului de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize. Totodată, ministrul de Interne a făcut referire la activitățile desfășurate pe parcursul anului 2011, în cadrul cooperării moldo-franceze, dar și la cele care urmează să fie realizate pînă la finele acestui an. El a vorbit și despre propunerile de colaborare pentru anul 2012.

Un alt subiect, abordat în cadrul întrevederii, a ținut de intensificarea procedurii privind negocierea și semnarea Protocolului de implementare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Franceze la Acordul moldo-comunitar în domeniul readmisiei persoanelor cu sedere ilegală. Alexei Roibu a ținut să sublinieze că siguranța rutieră este doar unul dintre segmentele reformei MAI, însă se numără printre prioritățile instituției. Oficialii francezi au menționat că împărtășesc aceeași poziție și au accentuat că, pentru autoritățile franceze „un teritoriu bine administrat este un teritoriu sigur”.

În cadrul aceleiași întrevederi, experții francezi au oferit detalii vizavi de experiența Franței în perioada reformării Ministerului de Interne, făcînd referire și la subiectul securității rutiere. Părțile au convenit să continue colaborarea bilaterală într-un format dinamic și transparent, precum și reciproc-avantajos.

Lilia DUMINICA

Polițiști moldoveni fac schimb de experiență cu colegii din Polonia

Polițiștii moldoveni fac schimb de experiență cu colegii lor din Polonia și, totodată, studiază aspectele colaborării în contextul european. Circa 30 de ofițeri din subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne au participat, recent, la un seminar specializat, cu genericul „Pașii spre o cooperare mai apropiată de Europa: Consolidarea capacității organelor de drept din Moldova în vederea cooperării eficiente cu partenerii Uniunii Europene”.

Evenimentul s-a desfășurat în incinta Academiei „Ștefan cel Mare”, timp de patru zile, și a fost organizat în cadrul programului de „Asistență Poloneză pentru anul 2011”, în scopul consolidării capacităților organelor de drept din Republica Moldova și apropierea activității acestora de standardele UE.

Tematica prezentată de specialiștii din Polonia a inclus subiecte privind fondurile europene și distribuirea

acestora, organele responsabile de gestionarea lor, precum și prezentarea informațiilor generale despre structura poliției poloneze.

Experții polonezi, reprezentanți ai diferitor structuri ale Ministerului Internelor și Administrației și ai Poliției poloneze, au salutat interesul sporit al reprezentanților MAI al Republicii Moldova față de subiectele abordate, apreciind înalt consolidarea relațiilor moldo-poloneze în

domeniul afacerilor interne din ultimii ani.

Delegația poloneză și-a exprimat și aprecierea față de buna organizare a reuni-

crea condiții favorabile pentru atingerea obiectivelor comune ale organelor de drept dintre cele două state, cît și pentru aderarea Republicii

unii, subliniind importanța organizării unor astfel de activități și pe viitor, ceea ce va

Moldova la Uniunea Europeană.

Lilia DUMINICA

Începe Loteria Vizelor pentru Statele Unite ale Americii

Statele Unite ale Americii (SUA) anunță programul Loteria Vizelor pentru anul 2013. Potrivit Ambasadei SUA la Chișinău, perioada de înscriere pentru programul Loteria Vizelor, cunoscut și cu denumirea de Green Card, a început marți, 4 octombrie 2011, și se încheie pe 5 noiembrie 2011. Înscrierea la program pe pagina oficială www.dvlottery.state.gov este gratuită.

În fiecare an, Loteria Vizelor pune la dispoziția persoanelor care îndeplinesc cerințe simple, dar stricte de calificare, 55 000 de vize. Câștigătorii sînt selectați printr-o tragere la sorți aleatorie, făcută de un computer. Înregistrarea se poate face doar online. Solicitanții sînt sfătuiți să nu aștepte pînă în ultima săptămînă pentru a se înscrie, cererea foarte mare putînd cauza întîrzieri la conectarea online. După 12.00 PM, ora de vară a Coastei de Est (GMT-4) a zilei de 5 noiembrie

2011, nu se va mai accepta nici o înregistrare.

Pentru informații detaliate despre program, vizitați pagina Biroului Afaceri Consulare al Departamentului SUA și pagina Instrucțiunilor pentru Loteria Vizelor.

Ambasada SUA la Chișinău atenționează persoanele care doresc să aplice la acest program că, paginile oficiale ale Departamentului de Stat al SUA se termină cu „.gov”. Dacă o pagină de Internet nu se termină cu „.gov”, această pagină nu este o pagină oficială a Departamentului de Stat al SUA.

„Guvernul american nu va înștiința câștigătorii Loteriei Vizelor prin intermediul scrisorilor electronice. Dacă primiți un email în care vi se cer bani și în care se pretinde că mesajul vine din partea guvernului american, nu trimiteți bani. Fiți vigilenți atunci cînd primiți e-mail-uri și scrisori în care vi se cer bani”, se menționează în comunicatul oficial.

Fiecărui moldovean îi revin circa 1420 de dolari datorie externă

În prima jumătate a anului 2011, țara noastră a acumulat noi împrumuturi în valoare de circa 270 milioane de dolari, iar în total, datoria externă a depășit 5,05 miliarde de dolari.

La finele lunii iunie 2011, datoria externă brută a Republicii Moldova, atît publică, cît și privată, constituia 5,056 miliarde de dolari, în creștere cu 5,6% față de finele anului 2010, arată un raport al Băncii Naționale a Moldovei (BNM).

Cea mai mare parte a angajamentelor externe a Republicii Moldova, circa 70,9%, revine sectorului privat, iar 29,1% - Guvernului și BNM. Conform raportului, în prima jumătate a anului, datoria publică și public garantată a crescut cu peste 122 milioane de dolari și a ajuns la 1,47 miliarde de dolari.

În același timp, cea privată negarantată a crescut cu circa 148 de milioane de lei pînă la 3,58 miliarde de dolari, majorîndu-se de la începutul anului cu 4,3%.

Potrivit raportului BNM, cel mai mult a crescut datoria externă de lungă durată, în timp ce cea pe termen scurt a stagnat. La finele lunii iunie 2011, două treimi din sumele împrumutate de Republica Moldova sînt pe termen lung.

La ora actuală, cota datoriei externe în Produsul Intern Brut al țării este de circa 78%. În același timp, datoria publică are o cotă de circa 23% din PIB.

Potrivit unui clasament al datoriei publice a țărilor lumii, realizat de centrul „RIA-Analitika” din Rusia, la finele anului trecut Republica Moldova se situa pe locul 88 din 96 de țări după mărimea angajamentelor publice externe pe cap de locuitor. Astfel, unui locuitor din țara noastră îi reveneau 412 dolari datorie publică, de 23 ori mai puțin decît media mondială.

◆ Tribuna viitorilor juriști

Reflecții conceptuale asupra vânzării bunului altuia în sistemul Codului civil al Republicii Moldova

Eugen BEJENARU,
student anul III,
Facultatea de drept,
USM

În climatul circuitului civil așezat pe relațiile de schimb existente într-o economie de piață, sînt aievea, ba chiar mai mult, practicabile, situațiile cînd se contractează vizînd un bun asupra căruia nu are drept de a dispune nici una din părți. În rîndurile ce urmează, ne propunem să zugrăvim fără fast, supoziții asupra legalității convențiilor care obiectează asupra bunului altei persoane.

Cel mai ponderabil criteriu, în funcție de care se prezintă fezabilă ratificarea vânzării bunului ce aparține altei persoane, este cel al momentului transferării dreptului de proprietate asupra bunului vîndut. Pe de altă parte, în doctrină s-a profilat și un alt punct de vedere, unul subiectiv, care ar aproba valabilitatea vânzărilor de acest tip, de către un *non dominus*. În acest ultim caz, realitatea juridică va fi aprobată ca rezultat al întrunirii condițiilor necesare operării teoriei aparenței, exprimată prin adagiul *error communis facit ius*.

Astfel, revenind asupra ipotezei inserate *ab initio*, lipsesc motivele de a contesta valabilitatea vânzării ce obiectează asupra bunului unei alte persoane, chiar dacă

dobînditorul era în cunoștință de cauză despre calitatea de *non dominus* a cocontractantului (adică știa că, contractează asupra unui bun străin), și deci este de rea-credință. Deși, chiar asupra calității de *mala fide* (rea-credință) a acestuia s-ar putea de formulat anumite reticențe. Se prezintă a fi legitime judecățile expuse în doctrină despre facultatea de a disjunge fenomenul complex de bună-credință în două manifestări ale sale, și anume, cea de eroare scuzabilă (art.307 C.civ.) și cea de loialitate și cooperare în materiile de obligațiuni (art.513 C.civ.). Astfel, faptul că părțile au fost în cunoștință de cauză despre aceea că încheie o convenție care obiectează asupra unui bun străin ar constitui o rea-credință doar din perspectiva unei manifestări a acestui fenomen complex, și anume, a lipsei de eroare scuzabilă în calitatea de *versus dominus* a celeilalte părți. *Per a contrario*, faptul că părțile s-au avizat reciproc despre aceea că bunul nu aparține cu drept de proprietate nici uneia dintre ele, poate fi interpretat ca o atitudine plină de cooperare și informare, săvîrșită cu scopul de a evita vătămarea eventuală a intereselor reciproce, adică finalmente este tot bună-credință, dar în cea dea doua expresie a acesteia.

În dezacord cu aceasta, cealaltă coastă a doctrinei pedalează pe ideea că buna sau rea-credință, adică faptul dacă părțile erau sau nu în cunoștință de cauză despre aceea că bunul asupra căruia se contractează este străin, nu prezintă nici o relevanță. Or, nimic nu împiedică părțile să încheie o astfel de convenție.

Totuși calitatea de bună-credință a dobînditorului ar putea fi ponderabilă în cazul în care vînzătorul nu transfe-

ră cumpărătorului dreptul de proprietate asupra bunului predat. În această situație, buna-credință i-ar permite dobînditorului să mențină bunul printr-o paralizie energetică a acțiunii în revendicare operată de către *versus dominus*, cu respectarea imperioasă a exigențelor impuse de art.375 C.civ.

Așadar, pentru valabilitatea contractului privind bunul altei persoane, se cuvine ca la momentul formării acestuia, părțile să nu intervină printr-o clauză întîmplătoare prin care s-ar modifica norma dispoziitivă prevăzută în art.321, unde este vizată tradițiunea, ca sistem ce reglementează momentul apariției dreptului de proprietate. Drept efect se provoacă o decalare, legală de altfel, a transferării dreptului de proprietate, de cel al încheierii convenției propriu-zise. Or, același contract, doar că încheiat sub auspiciul sistemului consensual ce reglementează momentul apariției dreptului de proprietate (C.civ. francez, român) sau prin operarea unei excepții de la tradițiune cînd aceasta este consacrată legislativ, va fi sortit desființării neîntîrziate, sub sancțiunea nulității întemeiate pe o cauză ilicită (art.207, alin(3) C.civ.). În motivarea cauzei ilegale s-ar aduce ca argument principiul potrivit căruia, „dreptul la proprietate privată și creanțele asupra statului, sînt garantate”, precum și acela că, „nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire”. (Art.45.

alin(1),(2) Constituția Republicii Moldova). Concomitent cu aceasta, încălcînd o obligațiune generală negativă, este știrbită facultatea adevăratului proprietar de a dispune exclusiv și absolut de bunuri-

le sale (art.315, alin(1) C.civ.). Altfel spus, Codul civil al RM prin art.321 al acestuia, dar și mai considerabil, prin aceea că nu impune o prohibiție tranșantă pentru încheierea convențiilor care au ca obiect bunurile altor persoane (*exempli gratia* ar servi art.1599 C.civ. francez.), presupune un climat foarte propice pentru efectuarea unor asemenea operațiuni.

În ipoteza temporizării momentului transferării dreptului de proprietate, de cel al realizării operațiunilor de *negotium juris*, obligația de „a da” pe care o poartă vînzătorul nu se mai realizează *uno ictu* încheierii convenției. Prin urmare, de la momentul realizării acordului de voințe și pînă la executarea obligației de „a face”, dar și inerent a celei de „a da”, contractul se exprimă exclusiv sub aspect obligațional. Exact această însușire inedită a contractelor de acest tip, care disjunge latura obligațională de cea reală, face posibilă realizarea fenomenului vînzării valabile a bunului altuia. Și deci, în perioada în care vînzătorul este obligat de a executa doar ulterior un *facere* și *dare*, faptul dacă acesta este sau nu proprietarul bunului la momentul încheierii convenției în nici un mod nu influențează valabilitatea ei. Calitatea de proprietar al bunului va fi determinantă *ad validitatem* la momentul executării obligației de „a face”, și după cum urmează, a celei de „a da” (de aici, lesne se desprinde ideea despre melanjul acestor două categorii de obligații, codificat în art.321 C.civ., a căror legătură pentru transmiterea valabilă a dreptului real este indispensabilă. Astfel, neexecutarea obligației de „a face”, ar face nerealizabilă obligația de *dare*). De altminteri, dacă debitorul obligației de „a da”

nu a avut la momentul executării obligației capacitatea de a înstrăina bunul, se va aduce la îndeplinire principiul *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*, fapt care se va solda cu sancțiunea nulității absolute pe motiv de lipsă de capacitate, ce este caracteristică obligațiilor de *dare*.

În cuprinsul acestui modest studiu, am putea evidenția cu lejeritate trei cazuri de atare vînzări, ceea ce nu constituie o listă ce ar epuiza subiectul.

Primo. Una dintre expresiile pe care ar putea să le capete vînzarea bunului altuia este cea de convenție de *porte-fort*. Aici, vînzătorul se va obliga față de cumpărător, să determine adevăratul proprietar și să-și asume actul de vînzare. În situația dată, proprietarul bunului vîndut, ratificînd actul încheiat în lipsa concurenței sale, efectuează un *dare*, în așa fel conferind legitimitate situației juridice, despre care poate că *a priori* nici nu a știut. Pornind de la faptul că obligația ce se naște dintr-o convenție de *porte-fort* este una de rezultat, aceasta se va considera executată corespunzător, fapt care, totodată, va sfîrși existența acesteia, doar după ce adevăratul proprietar al bunului v-a ratifica convenția.

Secundo. Un alt fagaș, pe care ar putea să se desfășoare lucrurile, este cel al dobîndirii de către vînzător a dreptului de proprietate asupra bunului, *a posteriori* încheierii convenției, dar pînă la predarea efectivă a bunului. Astfel, convenția de vînzare a bunului ce nu-i aparține la momentul vînzătorului este afectată de o condiție pozitivă potestativă simplă cu efect suspensiv (art.239 C.civ), acesta obligîndu-se la un *facere*, adică să dobîndească el însuși dreptul.

De vreme ce vînzătorul, care este și debitor al obligației de a dobîndi personal dreptul de proprietate și nu o execută, ceea ce atrage desființarea retroactivă a actului. În acest caz, dacă a fost efectuată o plată din partea debitorului obligației de a transmite prețul bunului, aceasta se retrocedează după principiul *restitutio in integrum*, fiind percepută ca una nedatorată.

Tertio. Vînzarea unui bun străin ar putea să se formuleze și în raporturile reglementate de principiile instituției gestiunii de afaceri. Dată fiind regula ce vizează materia executării obligațiilor, precum că plata poate fi efectuată de orice terț care acționează în numele debitorului, în acest caz gerantul poate plăti datoriile geratului în numele și din patrimoniul ultimului. Indubitabil, întinderea actelor semnate de gerant este limitată la actele de conservare și cele de administrare. În doctrină se remarcă o părere impresionantă, cum că vinderea de către gerant a unor bunuri perisabile ale geratului, care deși sînt acte de dispoziție, dar fiind privite în generalitatea patrimoniului, se consideră ca și acte de administrare. În acest caz, o persoană care nu este proprietar, adică gerantul, va dispune de bunurile ce nu-i aparțin cu drept de proprietate și, care aparțin, de fapt, geratului.

Acum nu există nici o îndoială referitoare la faptul că vînzarea unui bun asupra căruia vînzătorul nu are drept de dispoziție juridică este o operație cît se poate de verosimilă și legală. Ba chiar mai mult, ghidîndu-ne de ipotezele în care fenomenul și-ar găsi o aplicare, acesta se prezintă și de o utilitate apreciabilă în diverse tranzacții juridice și economice diurne.

Moldova are 50 000 de alcoolici

În Republica Moldova, peste 46 000 de oameni, care suferă de alcoolism, sînt acum sub supraveghere medicală. Medicii spun că cei mai mulți ajung în spital în delir alcoolic. Mai puțin de 10 la sută dintre ei urmează tratamentul complet. Ceilalți ajung în spital aproape în fiecare an.

În Dispensarul de narcologie din Capitală sînt internați 321 de pacienți. Cei mai mulți sînt aduși aici în delir alcoolic.

„Acești bolnavi neagă că ar avea o problemă. Toți spun că au consumat doar un pic de alcool. Sînt pacienți care ajung aici și a cincea și a șaptea oară”, menționează Sergiu Brânzei, medic.

Timp de o lună de zile, pacienții sînt tratați în spital, iar la externare, doritorilor li se propune o procedură care i-ar ajuta să nu mai consume alcool niciodată.

Aceasta prevede implantarea unui dispozitiv special sau codarea prin diverse metode. Astfel, prin metode psihoterapeutice, în subconștientul pacientului se crează o repulsie față de alcool.

Cei mai mulți pacienți refuză aceste metode și se reîntorc peste cîteva luni în spital. Ministerul Sănătății elaborează acum un Program Național cu privire la reducerea consumului de alcool pentru anii 2012-2020.

„Întîi de toate se va duce evidența alcoolului produs ilicit în Moldova. Vor fi luate măsuri care ar preveni, micșora întrebuintarea alcoolului de către grupurile de risc. Va fi interzisă publicitatea la produsele din alcool de orice formă”, a precizat Mihai Magdei, viceministru al Sănătății.

Un raport al Organizației Mondiale a Sănătății arată că anual, moldovenii consumă în medie 18 litri de alcool pur pe cap de locuitor.

Bebeluși ținuti în valiză. La Centrul Mamei și Copilului nu ajung pătucuri

În maternitatea din cadrul Institutului de Cercetări Științifice „Centrul Mamei și Copilului” din municipiul Chișinău nu sînt de ajuns pătucuri pentru bebeluși. Situația a degradat atît de mult, încît copiii nou-născuți sînt nevoiți să doarmă chiar și în valiză. Incredibil, dar adevărat.

O mamică a fost nevoită să-și culce bebelușul într-un geamantan, după ce angajații maternității au anunțat-o că instituția nu are suficiente pătucuri. „Copilașul meu a dormit în valiză. Toți au zîmbit și s-au indignat de condițiile maternității, dar spun că nu pot face nimic”, spune femeia.

De cealaltă parte, directorul blocului „Maternitate”, Marin Rotaru, încearcă să justifice situația creată spunînd că nu ajung bani. „Situația la maternitate este una foarte dificilă. Nu ajung bani. Am fost nevoiți să alocăm mijloacele financiare la reparații curente. S-a ajuns ca în sălile de operație să plouă. În ultimul an, noi am făcut foarte multe. Am reparat săli de operație, am reamenajat săli de reanimare și secții clinice – toate cu forțele proprii. Asta după ce timp

de 30 de ani nu s-a făcut absolut nimic. Acum am elaborat proiecte prin care sperăm să obținem investiții”, a punctat directorul.

Șeful de la maternitate a recunoscut că nu ajung paturi pentru prunci. „Chiuveți pentru nou-născuți nu s-au procurat de vreo 17-20 de ani. Majoritatea sînt deteriorate. Deocamdată avem vreo 50 și mai avem nevoie cam tot de atîtea. Din 2010 tot bat alarma la Consiliul de Administrație, dar erau și alte priorități”, a explicat sursa în cauză.

Potrivit ei, există și vești bune. În următoarele săptămîni maternitatea urmează să primească 30-40 de paturi, în urma unui proiect de colaborare. Costul aproximativ al unui pătuc este de circa 3800-4000 lei.

Precizăm că problemele la Centrul Mamei și Copilului se țin lanț. Anterior, din cauza ploilor și a acoperișului prost reparat, mai multe secții au fost inundate de apă. Administrația spitalului spune că pentru o reparație capitală este nevoie de circa 200 milioane lei, bani de care instituția nu dispune.

● La solicitarea cititorilor

Case de copii de tip familial

Casa de copii de tip familial, conform prevederilor Codului familiei, este o instituție particulară creată pe baza unei familii,

părinților educatori, dar nu mai puțin de 3 copii plasați.

Pot fi părinți educatori persoanele cu domiciliul pe teritoriul Republicii Mol-

dar adopția a fost desfăcută din culpa lor;

e) care suferă de boli cronice grave sau contagioase.

Părinții educatori au, față

cator, cu concursul autorității tutelare, ținându-se cont de cerințele art.115 alin.(2) din Codul familiei. Acesta prevede că, în cazul imposibilității de aplicare a măsurilor de menținere a copilului în familia biologică sau în familia extinsă, adică la rudele lui de până la gradul IV inclusiv, copilul rămas fără ocrotire părintească va beneficia de următoarele forme de protecție, acordându-se prioritate formelor de protecție de tip familial față de cele rezidențiale:

- a) adopția;
- b) tutela (curatela);
- c) asistența parentală profesională;
- d) plasamentul în casa de copii de tip familial;
- e) plasamentul în instituția rezidențială de orice tip;
- f) alte forme de protecție, în condițiile legii.

La plasarea în casele de copii de tip familial, este interzisă despărțirea fraților și surorilor, cu excepția cazurilor când aceasta o cer interesele copiilor. Copilul care a împlinit vârsta de 10 ani poate fi plasat în casa de copii de tip familial numai cu acordul acestuia. Copiii plasați în casele de copii de tip familial au aceleași drepturi ca și copiii aflați sub tutelă (curatelă). Pentru întreținerea copiilor din casele de copii de tip familial se plătesc indemnizații lunare în modul și cuantumul prevăzute de Guvern.

ținându-se cont de situația materială și nivelul spiritual al acestuia, în scopul întreținerii parțiale și educației copiilor orfani și a celor rămași fără ocrotire părintească. Casa de copii de tip familial se creează conform hotărârii autorității administrației publice locale, adoptate în baza avizului autorității tutelare, a cererii părinților educatori și a actelor anexate la aceasta. În casa de copii de tip familial pot fi cel mult 7 copii, inclusiv copiii proprii ai

dova, care au atins vârsta de 25 de ani și ale căror calități morale și stare a sănătății permit îndeplinirea obligațiilor respective.

Nu pot fi părinți educatori persoanele:

- a) decăzute din drepturile părintești;
- b) declarate incapabile sau cu capacitate limitată de exercițiu;
- c) eliberate de obligațiile de tutore (curator) din culpa lor;
- d) care au fost adoptatori,

de copiii plasați în casele de copii de tip familial, drepturi și obligații similare celor ale tutorelui (curatorului). Părinții educatori beneficiază de remunerare și înlesniri în modul stabilit de Guvern.

În casele de copii de tip familial pot fi plasați pentru întreținere și educație copiii orfani și copiii rămași fără ocrotire părintească în vârstă de până la 14 ani. Alegerea prealabilă a copiilor pentru casa de copii de tip familial se face de către părinții edu-

1840 de tineri recrutați în armată în perioada aprilie-iunie 2011

În perioada aprilie-iulie 2011, în rândurile Armatei Naționale au fost înrolați 1840 de recruți. Despre aceasta s-a vorbit în cadrul unei ședințe a Comisiei de Stat pentru Încorporare, condusă de vicepremierul Mihai Moldovanu.

Potrivit Serviciului de presă al Guvernului, Comisia a examinat subiecte cu privire la gradul de încorporare în Forțele Armate, activitatea de expertiză medico-militară, cazurile de retrocedare din ultima perioadă și bilanțul activității educației militaro-patriotice în rândul tineretului premilitar în primul semestru 2011.

Potrivit informațiilor prezentate, în perioada aprilie-iulie 2011, au fost înrolați în rândurile Armatei Naționale 1840 de recruți. Cel mai înalt nivel de înrolare se atestă în raioanele Cahul, Drochia, Fălești, Hîncești, Orhei și UTA Găgăuzia.

În conformitate cu legislația în vigoare, membrii comisiei au stabilit că sarcina de încorporare pentru perioada octombrie 2011 - ianuarie 2012 va consitui 1300 de recruți pentru Armata Națională și 730 pentru Trupele de Carabinieri.

Potrivit informației prezentate de viceministrul Sănătății, Gheorghe Țurcanu, cele mai frecvente cauze de retrocedare din rândurile armatei sînt tulburările de ordin psihic, care apar ca rezultat al schimbării atmosferei psihologice și îndepărtarea de familie.

În premieră, la Hramul Chișinăului vor veni ambasadori din Qatar, Egipt, Sudan, Angola, Albania și Spania

De Hramul Chișinăului, care va fi marcat, tradițional, la 14 octombrie, autoritățile promet o sărbătoare de zile mari. La eveniment sînt așteptate delegații din 26 de țări, din care vor face parte 74 de ambasadori, 10 primari, precum și 10 colective folclorice.

Șeful Direcției relații externe, cooperare regională și integrare europeană, Gabriela Ciurac, a declarat, în cadrul ședinței operative a Primă-

riei, de luni, 3 octombrie, că la Chișinău vor veni, în premieră, ambasadori din țările Qatar, Egipt, Sudan, Angola, Albania și Spania. Printre oaspeții de onoare se vor număra și primari și viceprimari din orașele înfrățite cu Chișinău – Arad, Bacău, Tula, Odessa. De asemenea, este așteptat și primarul de București, Sorin Oprescu.

Viceprimarul Nistor Grozavu, care a prezidat ședința Primăriei, a solicitat ca fiecare delegație să fie însoțită și „să

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? Ce pot face dacă am pierdut carnetul de muncă? Vreau să știu dacă pot obține duplicatul acestuia și ce date ar putea fi înscrise în el.

Mihaela Furculiță,
mun. Chișinău

În caz de furt, pierdere sau distrugere a carnetului de muncă, ultima unitate la care a lucrat sau lucrează salariatul este obligată să-i elibereze, în termen de 15 zile calendaristice din momentul adresării, un duplicat al carnetului de muncă. Dacă ultima unitate a fost supusă reorganizării sau lichidării, duplicatul se eliberează de către succesorul de drept al acesteia sau autoritățile administrației publice locale (primării).

Duplicatul carnetului de muncă se completează în același mod ca și carnetul de muncă original, pe prima pagină a acestuia făcându-se înscrisura „Duplicat”, cu indicarea numărului și a seriei carnetului de muncă original. Înscrisurile despre activitatea de muncă, stimulările și recompensele acordate se efectuează de către ultima unitate, pe baza ordinelor (deciziilor, dispozițiilor, hotărârilor) emise anterior. În cazul în care salariatul, înainte de a se angaja la unitatea respectivă a mai fost încadrat în muncă, în duplicat, la capitolul „Date referitoare la activitatea de

muncă” (coloana 4) se face înscrisura despre vechimea totală în muncă, realizată anterior și confirmată prin acte. Vechimea generală în muncă se însumează, indicându-se numărul total de ani, luni, zile lucrate, fără a se concretiza unitatea la care a lucrat titularul, perioada de timp și funcția deținută. După introducerea acestor date confirmate prin acte, în duplicat se înscrisu datele privind perioadele concrete de muncă. În cazul în care actele prezentate nu conțin date complete despre toate perioadele de muncă anterioare, în duplicat se înscrisu numai datele ce se conțin în aceste acte.

În cazul deteriorării carnetului de muncă (ars, rupt, pătat etc.), ultima unitate îi eliberează salariatului un duplicat, pe prima pagină a carnetului de muncă deteriorat făcându-se înscrisura: „A fost eliberat un duplicat”, cu indicarea numărului și a seriei duplicatului. Carnetul de muncă deteriorat se restituie titularului. În cazul angajării la un alt loc de muncă, salariatul este obligat să prezinte duplicatul carnetului de muncă.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(octombrie 2011, nr. 37(392))

nu se simtă străină și părăsită”. „Sper să ne prezentăm bine, astfel ca și în anii următori să avem oaspeți de rang înalt”, a adăugat funcționarul.

Autoritățile pregătesc și o surpriză pentru chișinăueni. Consilierul primarului Lilian Carp a declarat, în cadrul aceleiași ședințe, că va fi iluminat unul din monumentele istorice din Capitală, însă nu a precizat despre ce monument este vorba. În cadrul manifestărilor cultural-artistice, vor concerta și 10 colective de elevi din diferite țări. De asemenea, în contextul aniversării a 575 de ani de la fondarea Chișinăului, va fi organizată o conferință cu genericul: „Chișinău - vatră milionară”. La această conferință, istoricii vor scoate la iveală detalii despre istoria Chișinăului.

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet. Godzin Valeriu, Godzin Svetlana, pentru data de 18 octombrie 2011, ora 15.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4) în calitate de apelant în cauza civilă nr. 2a-2955/11 la cererea: Procuratura Generală către Agenția Proprietății Publice, SRL „Brantom International”, SRL „Serenda Com”.

Judecătorul

Curții de Apel Chișinău

Domnica Manole

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ivanov Semion, a.n. 1954, pentru data de 13 octombrie 2011, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) în legătură cu examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Afonin Alexandru către Brili Eduard privind recunoașterea nulității contractului.

Judecător

Vladimir Brașoveanu

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Ciubrei (Mocanu) Ana Ion, Bocla Ana Nicolae, Huțanu Lina Ion, Turceac Ivan, pentru data de 28 octombrie 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Alacev Victor și Coțofana Vladislav către: Ciubrei (Mocanu) Ana Ion, Bocla Ana Nicolae, Huțanu Lina Ion privind achitarea datoriei.

Judecător

Nadejda Mazur

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Kharsa Ayma, pentru data de 28 octombrie 2011, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea Silitraru Iunona privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Liubovi Brînza

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gîrbu Ioan, pentru data de 3 noiembrie 2011, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît în cauza civilă: Fundația Filantropică Internațională a Invalizilor către Gîrbu Ioan, Agenția de privatizare, Consiliul mun. Chișinău, OCT privind recunoașterea nulă a contractului.

Judecător

Djeta Chistol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Hergheliegiu Dorin Petru, cu ultimul domiciliu cunoscut: str-la 1 Sihastrului nr. 15, pentru data de 15 noiembrie 2011, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 38) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Hergheliegiu Tatiana.

Judecător

Ecaterina Palanciuc

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Levițki Vitold, pentru data de 19 octombrie 2011, ora 11.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Levițki Axenia privind pierderea dreptului la folosirea spațiului locativ.

Judecător

Lilia Lupașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Șchiopu Ecaterina, pentru data de 31 octombrie 2011, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Voloh Nicolae privind încasarea sumei.

Judecător

V. Ilașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Darii Anatolie, pentru data de 5 decembrie 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 19) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „SEIP Autotrans” privind încasarea pagubei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Cornelia Vârlan

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Garipov Eduard, pentru data de 5 decembrie 2011, ora 13.15, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Postolachi Olga privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător

Lilia Lupașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Tasoncom”, pentru data de 2 decembrie și 9 decembrie 2011, ora 9.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de copîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Express Leasing” SRL privind rezilierea contractului.

Judecător

Oleg Melniciuc

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dicusar Sergiu, pentru data de 20 octombrie 2011, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Dicusar Elena privind desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei alimentare.

Judecător

Ecaterina Silivestru

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Manea Nadejda, pentru data de 20 octombrie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 27) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Balan M. privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ion Druță

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Moțoc Ala și Gogunscăia Vera, pentru data de 21 octombrie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrîți, în legătură cu examinarea cauzei civile la acțiunea lui Caraman Dmitri către Plăcintă Iurii privind evacuarea din apartament, revendicarea bunului imobil; Britvin Vladimir către Moțoc Ala, Gogunscăia Vera privind executarea deciziei Curții de Apel mun. Chișinău; Plăcintă Iurii către Britvin Vladimir privind executarea deciziei Curții de Apel mun. Chișinău.

Judecător

Viorica Mihaila

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „HOTEL SERVICE” din mun. Chișinău, str. Mitropolit Dosoftei nr. 89, apt. 1, pentru data de 9 noiembrie 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Puzur Lilian privind rezoluțiunea contractului și încasarea sumei.

Vicepreședintele

Judecătoriei Botanica

Iurie Cotruță

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Marga Eduard, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Belgrad nr. 19/3, apt. 69, pentru data de 15 noiembrie 2011, ora 14.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît în legătură cu examinarea cauzei civile la cererea ÎCS „Express Leasing” SRL privind încasarea sumei.

Judecător

Svetlana Garștea-Bria

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Beznos Anatolii Efim, a.n. 03.02.1957, Beznos Iurie Efim, a.n. 07.02.1958 și Beznos Diana Anatolie, a.n. 26.08.1980, cu ultimul domiciliu în mun. Chișinău, str. A. Pușkin nr. 42, pentru data de 7 noiembrie 2011, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de intervenienți în cauza civilă intentată de Tcaci Marina către consiliul mun. Chișinău ș.a. privind anularea hotărîrii din 02.02.2007 a Comisiei de privatizare.

Judecător

Ludmila Ouș

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea cet. Sakalauskiene Asta, cu ultimul domiciliu în satul Lucașeuca, Orhei, pentru data de 21 octombrie 2011, ora 8.00, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Rotaru Ion privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

V. Negruța

Judecătoria Nisporeni, solicită prezentarea cet. Gupca Dumitru Ivan, pentru data de 7 noiembrie 2011, ora 11.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr.5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Gupca Tatiana privind contestarea refuzului de a da declarație privind plecarea copiilor cu mama peste hotarele țării cu mama.

Președintele Judecătoriei

Nisporeni

Gr. Șişcanu

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet. Medinschi Sergiu, pentru data de 24 octombrie 2011, ora 15.00, la ședința de judecată (Briceni, str. Independenței nr. 5, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Trifan Diana privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și pensiei pentru întreținerea soțului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ghenadie Comerzan

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și a Regulamentului privind modul de promovare în serviciu al procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat la ședința din 04.10.2011 (Hotărîrile nr.12-3d-229/11; 12-3d-234/11; 12-3d-236/11) concurs pentru:

a) absolvenții Institutului Național al Justiției privind suplینirea funcțiilor vacante de:

- **procuror în Procuratura sect. Ciocana, mun. Chișinău - 1 funcție;**

b) procurorii care întrunesc condițiile art.36 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură:

- **procuror, șef al Secției judiciare și investigații generale în Procuratura mun. Chișinău;**

- **procuror, șef adjunct al Secției exercitare și conducere a urmăririi penale în Procuratura mun. Chișinău;**

- **procuror al sect. Centru, mun. Chișinău.**

Cerile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodonî, nr. 26, tel: 22-80-64, 22-14-44) pentru absolvenții INJ - pînă la **20.10.2011**. Candidații la funcția de procuror șef secție și șef adjunct secție în procuratura mun. Chișinău, precum și procuror al sect. Centru mun. Chișinău pot aplica pînă la **04.11.2011**.

Secretariatul

Consiliului Superior al Procurorilor

tel.: 22-80-64

„Moldova este o țară europeană cu perspective bune de viitor”

Moldova este o țară europeană chiar dacă nu este integrată în UE, iar perspectivele de viitor sînt destul de bune. Declarația a fost făcută de către viceministrul Afacerilor Externe al Republicii Cehe, Tomáš Dub, la finalul vizitei sale la Chișinău.

„Vizita mea în Moldova a durat două zile, am reușit să mă întîlnesc cu omologul meu moldovean, de asemenea, am verificat derularea unor proiecte finanțate de Republica Cehă în Moldova și am reușit să vorbim despre proiectele planificate pentru viitor”, a comunicat oficialul ceh.

Tomáš Dub a subliniat că Moldova este prima pe lista țărilor din afara UE în care Cehia susține proiecte în domeniul sănătății, agriculturii, mediului ambiant, aprovizionării cu apă și canalizării.

„Republica Cehă are interesul să realizeze cît mai multe proiecte în Moldova pentru a pregăti „terenul” pentru eventualii investitori cehi aici, care neapărat vor apărea în viitorul apropiat”, a menționat Tomáš Dub.

Viceministrul ceh a mai spus că în toamna aceasta prim-ministrul moldovean, Vlad Filat, urmează să efectueze o vizită în Republica Cehă, iar mai apoi putem să ne așteptăm la o vizită de rang înalt și din partea cehă. „Sperăm că împreună cu premierul Vlad Filat în Cehia vor veni și oameni de afaceri din Moldova, astfel, aceștia ar putea să-și prezinte produsele și serviciile, și ar atrage investitorii noștri”, a declarat viceministrul ceh.

În altă ordine de idei, viceministrul a mai spus că în Moldova există multe probleme, ca și în multe alte state, iar economia moldovenească poate fi comparată cu cea a unor state din UE, doar că trebuie să fie realizate toate reformele propuse și să se muncească mult la rezolvarea problemelor economice.

Potrivit lui Tomáš Dub, volumul asistenței financiare cehe de care va beneficia Republica Moldova în cadrul Programului de cooperare și dezvoltare va fi de aproximativ 9 milioane de euro în următorii trei ani.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în oficiile „Poșta Moldovei” sau la redacție.

Date bancare: c/d 222472202641

BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,

cod 280101722, c/f 37934018.

Publicația periodică „DREPTUL”

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Liliana Lavric**, lector superior, magistrul în drept; Facultatea de drept, USM; **Cristina Negru**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Vladislav Negru**, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Cornelia Vicleanschi**, procuror, șef secție, Procuratura Generală; **Viorel Ciobanu**, procuror, șef adjunct interimar secție, Procuratura Generală; **Anatol Pîrnău**, procuror, șef interimar secție, Procuratura Generală.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciam străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista Națională de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel
de unire și sprijin. Vă știm recunoscători
că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămîne alături de Dvs.**

Meridian juridic

Danemarca a introdus impozit
pentru grăsime

Autoritățile daneze au luat măsuri drastice în lupta cu obezitatea. Însă nu e vorba de promovarea unui tratament-minune împotriva kilogramelor în plus, ci de modificarea politicii fiscale.

În Danemarca a intrat în vigoare o lege fără precedent. De acum înainte, toate produsele care conțin o cantitate mare de grăsimi vor fi supuse unui impozit majorat. Drept urmare, prețurile unor produse au crescut deja simțitor. Bănăoară, un kilogram de unt s-a scumpit cu un euro. Autorii inițiativei cred că în urma creșterii prețurilor, consumatorii vor renunța la consumul excesiv de produse grase care le afectează sănătatea.

Amendată pentru că a țipat de durere

Ți-ai închipuit vreodată că ai putea fi amendat dacă ai țipa de durere? I s-a întâmplat unei românce, care trebuie să plătească 100 de lei, pentru că a strigat de durere, în timp ce soțul său o bătea cu o furcă.

Femeia din localitatea ieșeană Țigănași, România, trebuie să plătească o amendă de 100 de RON, adică 375 lei moldovenești, pentru că nu a putut tăcea cînd soțul a lovit-o peste corp și peste mâini și apoi a început să o fugărească cu furca.

„Am reușit să ies în drum și am sunat la 112. Au venit poliștii din comuna Popricani. Eu eram plină de sînge, iar ei rîdeau. Au scris un proces-verbal și m-au pus să-l semnez”, a povestit victima.

Oamenii legii i-au amendat pe amîndoi, și pe agresor, și pe victimă, pentru tulburarea liniștii publice. Femeia a declarat că a contestat amenda primită.

Trezitul devreme te ajută să te menții în formă

Un studiu recent arată că persoanele care se trezesc devreme dimineața sînt mai slabe, mai fericite și mai sănătoase decît cele care preferă să lenevească în pat pînă aproape de miezul zilei.

Experții de la Roehampton University, din Londra, au chestionat un grup de 1100 bărbați și femei despre starea lor de sănătate și despre obiceiurile pe care le au atunci cînd vine vorba de odihnă. Rezultatele sondajului arată că, 13% dintre participanți preferau să se trezească cel tîrziu la ora 7 dimineața în cursul săptămîinii. În plus, aceștia își păstrau obiceiul și pe timpul weekend-ului, înformează Daily Mail.

Potrivit cifrelor, 6% din-

tre voluntari au declarat că în timpul săptămîinii se trezeau undeva în jurul orei 9, motivînd că acesta este efectul

faptului că se culcau tîrziu. La sfîrșit de săptămîină aceștia preferau să se dea jos din pat cît mai tîrziu. Restul, re-

spectiv 81% dintre subiecți au spus că în cursul săptămîinii se trezeau devreme, iar în weekend preferau să lene-

iau să se trezească devreme prezentau mai puține semne ale depresiei sau ale stărilor de anxietate. Participanții la studiu care se trezeau devreme aveau obiceiul de a mânca micul dejun, spre deosebire de cei care preferau să doarmă pînă mai tîrziu.

Experții spun că persoanele care se trezesc devreme sînt adepte ale unui stil de viață sănătos, așa că riscul de a lua în greutate este scăzut, comparativ cu cele care dorm mai mult, care sînt, de regulă, dezorganizate.

Micul dejun și trezitul devreme par să aibă un efect important asupra metabolismului. Aceste obiceiuri ajută la activarea metabolismului și la arderea stratului adipos.

vească mai mult.

În urma chestionarului completat, experții au constatat că persoanele care obișnu-

Află care sînt tendințele vestimentare ale acestei toamne

Ecoul show-urilor de modă de la New York, Milano, Paris sau Madrid a ajuns și la Chișinău. Cele mai în vogă colecții de toamnă-iarnă au fost prezentate, zilele acestea, la un spectacol de modă. „Fashion Show 2011” s-a desfășurat la un centru comercial din Capitală.

În această toamnă, celebrii designeri vestimentari au combinat culorile toamnei cu stilul retro. Prevalează stilul clasic inspirat din cinematografia anilor 60, cu ușoare nuanțe de glamour.

„În vogă pentru bărbați sînt cardiganele pe nasturi, care pot fi combinate și la stilul clasic, dar și casual, pentru doamne, în vogă sînt printurile, de animal, sau abstracte, prinde foarte bine acum leopardul, a intrat în modă și poate fi pus la orice”, a explicat brand-managerul Angela Vulpe.

Pentru amatorii de vestimentație sport și casual, trendul sezonului de toamnă-iarnă 2011 se regăsește în culorile bleu și orange.

„Dacă e să vorbim despre culori, culoarea bleu, de la bleu marin pînă la întunecat, culorile forestiere, de la un verde pastelat pînă la orange. În ceea ce ține de blugi, pentru bărbați avem blugi foarte înguști, iar pentru doamne, modelele fler și cu talia foarte înaltă”, a declarat Tatiana Jizdan, brand-manager.

A ține pasul cu moda e destul de dificil, de aceea rămîn în pas cu ea doar cei care își permit acest lucru.

„Mă strădui să mă țin în pas cu moda. Cînd și cum, totuși, după posibilitate”, spune un tînar.

Mi-a plăcut tot timpul să fie lumea frumoasă și vreau și eu să fiu parte din această lume frumoasă”, a adăugat o altă persoană.

Cele mai cunoscute branduri oferă la începutul sezonului toamnă-iarnă reduceri de pînă la cinci la sută. Pe la mijlocul sezonului însă, reducerile pot ajunge și pînă la 30 la sută.

CALEIDOSCOP

Cercetătorii niponi au inventat un dispozitiv
care simulează experiența sarcinii

Sarcina este o perioadă extraordinară pentru multe femei. Pentru a face ca și viitorii tătici să simtă emoțiile prin care ele trec, cercetătorii de la un institut din Japonia au creat un simulator de sarcină. Acesta reproduce starea emoțională pe care o trăiesc viitoarele mămici, în această perioadă.

Sistemul numit „Mommy Tummy” funcționează cu ajutorul unei jachete speciale care conține baloane, un motor care vibrează, o pungă cu apă și alte elemente care permit reproducerea cît mai exactă a sarcinii.

„Sînt mai multe sisteme de acest fel care permit, cu ajutorul unei jachete, să simți cum crește burtica. Dar cu acest sistem, utilizatorul poate simți cum fătul se mișcă și dă din piciorușe”, afirmă cercetătorul Institutului Kanayawa Takayuki Kosaka.

Întreaga experiență a sarcinii de nouă luni poate fi trăită în doar două minute. Mai întîi, pentru a simula creșterea în dimensiuni a fătului, punga se umple cu apă. Odată trecuți de 6 luni, utilizatorii pot simți cum bebelușul poate să dea din picioare. De-a lungul întregii experiențe, utilizatorul poate vedea pe un ecran cum arată copilul pe care îl poartă în pîntece.

Carnea de pește reduce cu 12 la sută riscul
producerii unui atac cerebral

Carnea de pește reduce riscul producerii unui atac cerebral. Potrivit unui studiu, realizat de cercetătorii de la Insti-

tutul din Stockholm, cei care consumă pește de cîteva ori pe săptămîină prezintă un risc cu 12 la sută mai mic de a suferi de un atac cerebral.

Studiul a analizat dieta a peste 400 000 de persoane din Statele Unite, Europa, Japonia și China, cu vîrste cuprinse între 30 și 103 ani. Oamenii de știință spun că efectul benefic se datorează acizilor grași, vitaminei D, seleniului dar

și anumitor proteine care au un efect pozitiv asupra concentrației de colesterol și, ca urmare, asupra tensiunii arteriale.

S-au dus la nuntă cu Salvarea în loc
de limuzină

Toamna se numără bobocii și se fac nunțile. Însă pînă a le ura mirilor casă de piatră, a servi o cupă de șampanie și a dansa o horă, invitații trebuie să ajungă cumva la petrecere. Cum o vor face, depinde de posibilitățile și imaginația fiecăruia.

Așa cum a început sezonul nunților, iată și o nouă modalitate de a ajunge mai repede cu nuntașii la locul destinației, acolo unde îi așteaptă deja tinerii însurați.

Cineva care pare să nu ducă lipsă de imaginație a decis să înlocuiască limuzina cu o ambulanță. Probabil, cel care a venit cu ideea a vrut să evite ambuteiajele.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 42 sp